

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 29. МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ХУДОЖНЬО-МОВЛЕННЄВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

**Освітньої програми:
Рівня вищої освіти:
На здобуття освітнього ступеню:
За спеціальністю
Галузі знань**

Дошкільна освіта
першого (бакалаврського)
бакалавра
012 Дошкільна освіта
01Освіта / Педагогіка

Робоча програма: «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта.
27 серпня 2021 р.

Розробник: Борова Валентина Євгенівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Протокол № 1 від 27 серпня 2020 року

Завідувачка кафедри доц. Мельничук Л. Б.

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету
Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Голова навчально-методичної комісії доц. Сойко І. М.

Гарант освітньо-професійної програми 012 Дошкільна освіта доц. Пагута Т. І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –3 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) –90/90 Кількість змістових модулів – 1	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Нормативна	
		Рік підготовки	
		3-й	3-й
		Семестр	
		5-й	5-й
		Лекції	
		10 год	10 год
		Практичні	
		10 год.	8 год
		Лабораторні	
		10 год	8 год
		Самостійна робота	
		60 год	64 год
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати знання студентів з науково-теоретичних та методичних засад курсу «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку»; озброїти знаннями, вміннями та навичками організації та проведення різних форм роботи з дітьми дошкільного віку з художньо-мовленнєвої діяльності; навчити добирати дидактичний матеріал у процесі педагогічної діяльності з дітьми дошкільного віку.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання. **Методичні:** Сформувати у студентів знання про структуру, зміст, характер і специфіку художньо-мовленнєвої діяльності дошкільників; озброїти студентів теоретико-методичними знаннями щодо роботи з художніми текстами і дитячою книгою в закладі дошкільної освіти; організації театральнo-ігрової діяльності, образотворчo-мовленнєвої та музично-мовленнєвої діяльності з урахуванням вікової групи та індивідуально-психологічних особливостей дітей.

Когнітивні: сформувати у студентів знання, вміння та навички творчого аналізу освітнього процесу з художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку, вміння вивчати, аналізувати і розповсюджувати передовий педагогічний досвід роботи з художньо-мовленнєвої діяльності. **Практичні:** сформувати вміння і навички організаційно-педагогічної роботи з художнім текстом і книгою в закладі дошкільної освіти, організації театральнo-ігрової діяльності, образотворчo-мовленнєвої та музично-мовленнєвої діяльності; сформувати вміння узагальнювати і розповсюджувати інноваційний педагогічний досвід роботи з художньо-мовленнєвої діяльності; стимулювати розробку нових інноваційних методик роботи з дитячою художньою літературою в закладі дошкільної освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку» студенти, майбутні вихователі закладів дошкільної освіти, набувають таких програмних компетентностей: ЗК (загальні компетентності), ФК(фахові компетентності).

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Фахові (спеціальні) компетентності:

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-11 Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

Результати навчання за дисципліною

Опанування дисципліною «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку» забезпечить такі програмні результати :

ПРН 01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН 07 Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПРН 15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПРН18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Теоретичні засади методики організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку

Значення художньо-мовленнєвого розвитку в житті людини. Поняття «художньо-мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку». Види художньо-мовленнєвої діяльності. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку як галузь педагогічної науки. Становлення і розвиток методики розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку. Внесок К. Ушинського у становлення науки. Розвиток теорії і практики художньо-мовленнєвої діяльності С. Русовою. Погляди Є. Фльоріної на розвиток дитячої художньо-мовленнєвої діяльності.

Література. Основна: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 18. Додаткова: 1, 5, 6, 8, 11, 17, 20.

Тема 2. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності в закладах дошкільної освіти

Завдання з організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей в закладі дошкільної освіти. Поняття художньо-мовленнєвої компетентності, її структура. Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей.

Література. Основна: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 18. Додаткова: 1, 5, 6, 8, 11, 17, 20.

Тема 3. Методика художнього читання і розповідання дітям

Вимоги до творів художньої літератури для дітей дошкільного віку. Принципи ознайомлення дітей дошкільного віку з художніми творами. Методика ознайомлення дітей з художніми творами. Структура заняття з ознайомлення дошкільників з художніми творами. Види занять із ознайомлення дітей дошкільного віку з казкою. Методика розповідання казки.

Структура занять із ознайомлення з казкою. Методика роботи з художніми ілюстраціями. Робота в куточку книги.

Література. Основна: 3, 4, 6, 9, 13, 14, 15, 22, 23. Додаткова: 1, 5, 6, 8, 11, 17, 21.

Тема 4. Методика проведення бесід з дітьми на морально-етичні теми

Характеристика поняття «етична бесіда» Види бесід на морально-етичні теми. Структура етичних бесід та методика їх проведення. Куточок книги у груповій кімнаті закладу дошкільної освіти.

Література. Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 18. Додаткова: 1, 5, 6, 8, 11, 17, 20.

Тема 5. Організація театральної-ігрової, театральної-мовленнєвої, художньо-мовленнєвої та музично-мовленнєвої діяльності дітей

Види театралізованої діяльності дітей дошкільного віку. Організація і проведення театральних вистав у закладі дошкільної освіти. Драматизація та інсценування художніх творів. Методика розвитку мовлення в процесі образотворчої діяльності.

Література. Основна :2, 4, 6, 9, 13, 14, 18. Додаткова: 1, 5, 6, 8, 11, 17, 20.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Всього	у тому числі					Всього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теорія та методика художньо-мовленнєвого розвитку дошкільників												
Тема 1. Теоретичні засади методики організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	14	2				12	6	2				4
Тема 2. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності в закладах дошкільної освіти	20	2	2	4		12	19	2	2			15
Тема 3. Методика художнього читання і розповідання дітям	20	2	4	2		12	23	2	2	4		15
Тема 4 Методика проведення	18	2	2	2		12	21	2	2	2		15

бесід з дітьми на морально-етичні теми												
Тема 5. Організація театральної-ігрової, театральної-мовленнєвої, художньої-мовленнєвої та музичної-мовленнєвої діяльності дітей	18	2	2	2		12	21	2	2	2		15
Усього годин	90	10	10	10		60	90	10	8	8		64

3. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин (стац./ заоч.)
1	Теоретичні засади методики організації художньої-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	2/
2	Методика організації художньої-мовленнєвої діяльності дітей в закладах дошкільної освіти	2/2
3	Методика художнього читання і розповідання дітям	2/2
4	Методика проведення бесід з дітьми на морально-етичні теми	2/2
5	Організація театральної-ігрової, театральної-мовленнєвої, художньої-мовленнєвої та музичної-мовленнєвої діяльності дітей	2/2
Всього		10/8

4. Темі лабораторних занять

з/п	Назва теми	К-сть годин (стац./ заоч.)
1	Методика роботи з казкою в закладі дошкільної освіти	2/
2	Методика художнього читання і розповідання дітям дошкільного віку	2/2
3	Методика роботи з поетичними творами у закладі дошкільної освіти	2/2
4	Методика роботи з ілюстраціями в закладі дошкільної освіти	2/2
5	Методика проведення літературних ранків та вечорів у дошкільному навчальному закладі	2/2
Всього		10/8

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Завдання	К-сть год (стац./заоч.)
1	Теоретичні засади методики організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей	Підготувати одне з повідомлень за вибором студентів: «Витоки методики організації художньо-мовленнєвої діяльності дошкільників у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського»	3/3
		«Художнє виховання дітей дошкільного віку у науково-педагогічній діяльності Є. О. Фльоріної» Складіть логіко-структурну схему «Зв'язок методики організації художньо-мовленнєвої діяльності з іншими науками»	2/3
			2/3
2.	Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності в закладах дошкільної освіти	Скласти структурно-логічну схему «Форми співробітництва дошкільного закладу і родини з питань організації художньо-мовленнєвої діяльності дошкільників»	2/3
		Обґрунтуйте особливості та різницю між драматизацією та інсценуванням художніх творів	2/3
		Скласти каталог сучасних українських творів для дітей	3/2
		Скласти каталог навчально-методичних посібників для вихователів ЗДО за темою	3/3
3	Методика художнього читання і розповідання дітям	Скласти структурно-логічну схему «Роль усної народної творчості у розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дошкільників	2/2
		Довести роль оцінно-етичних суджень у структурі художньо-мовленнєвої діяльності дошкільників	3/2
		Дібрати твори живопису і літератури за принципом образної єдності на такі теми: «Весна прийшла», «Радісне свято», «Осінній пейзаж»	3/3
		Підібрати 4-5 тем для інтегрованих занять з дошкільниками	3/2
		Обґрунтуйте особливості художньо-естетичного сприймання поетичних творів для художньо-мовленнєвого розвитку дошкільників	2/3
		Скласти структурно-логічну схему «Роль усної народної творчості у розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дошкільників	3/3

4	Методика проведення бесід з дітьми на морально-етичні теми	Намалюйте схему: “Типи етичних бесід з дітьми дошкільного віку”	3/3
		Доповніть структуру проведення етичної бесіди: а) початок бесіди; б) ... .. ; в) прикінцева частина.	3/3
		Визначте мету проведення кожної частини заняття.	3/3
		Напишіть авторський конспект заняття-етичної бесіди. Складіть план відповіді на питання: « Які завдання вирішуються засобами етичної бесіди?»	3/3
5	Організація театрално-ігрової, театрално-мовленнєвої, художньо-мовленнєвої та музично-мовленнєвої діяльності дітей	Підберіть художні твори, за змістом яких доцільно написати сценарій вистави лялькового театру	3/3
		Складіть схему: “Види театралізованої діяльності дошкільників “	3/3
		Скласти авторську казку з героями казки ” Рукавичка”.	
		Напишіть розгорнуту анотацію казок, що пропонуються у збірниках за таким планом: назва казки, мета використання, вікова група, словник, можливі форми роботи з казкою.	3/3
		Написати конспект заняття для дітей старшого дошкільного віку з використанням казки.	3/2
Всього			60/64

Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Тема 1 Теоретичні засади методики організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка практичного заняття до	Експрес опитування, складання термінологічного словника, відповіді на тести, підготовка презентації, порівняльний аналіз поглядів вчених з питання навчання художнього мовлення дітей дошкільного віку	Основна: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14,18,21 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 11, 17, 21	12

		Складіть таблицю «Методи дослідження МОХ-МДД».		
Тема 2 Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності в закладах дошкільної освіти	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка практичного заняття до	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка списку методичної літератури за журналом «Дошкільне виховання» до теми, вказавши автора, назву статті, рік видання, № журналу, сторінки.	Основна: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 18. Додаткова: 3, 5, 6, 8, 11, 17, 20	12
Тема 3 Методика художнього читання і розповідання дітям	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття;	Експрес опитування, складання термінологічно словника, написання конспекту заняття на одну із тем: «Розповідання казки «Колобок», «Розповідання казки «Рукавичка», «Розповідання казки «Кривенька качечка»	Основна: : 3, 4, 6, 9, 13, 14, 15, 22, 23. Додаткова: 1, 5, 6, 8, 11, 17, 21.	12
Тема 5 Організація театральної, театральномовленнєвої, художньомовленнєвої та музичномовленнєвої діяльності дітей	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка практичного заняття до	Експрес опитування, складання термінологічного словника. Намалюйте схему: «Типи етичних бесід з дітьми дошкільного віку». Доповніть речення: «У процесі етичних бесід розв'язується ціла низка завдань морально-етичного виховання дітей. Серед них: ... ..». Доповніть структуру проведення етичної бесіди: а) початок бесіди; б) ... .. ; в) прикінцева частина. Окресліть мету проведення кожної частини.	Основна: 2, 4, 6, 9, 13, 14, 18 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 11, 17, 22.	12

		<p>Складіть план відповіді на питання: «Які завдання вирішуються засобами етичної бесіди?»</p> <p>Розкрийте основні вимоги до змісту бесід за змістом літературної творчості, особливості проведення етичних бесід.</p> <p>Проаналізуйте конспект заняття з проведення вихователем етичної бесіди.</p> <p>Напишіть авторський конспект заняття проведення етичної бесіди.</p>		
Всього				60

8. Індивідуальна робота

З метою закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку» студентам пропонується виконання індивідуальних завдань, що є важливим етапом у підготовці та складанні іспиту з дисципліни

Теми індивідуальних робіт

1. Художня діяльність як засіб формування культури мовлення дітей дошкільного віку.
2. Роль мовлення у розвитку різних видів мистецтва (живопису, музики, театру, кіно).
3. Вплив мистецтва на формування культури мовлення дітей дошкільного віку.
4. Інтеграція видів художньої діяльності як засіб розвитку мовлення дітей дошкільного віку.
5. Образно-виховне та мовленнєве збагачення дитини засобами прислів'їв і приказок.
6. Педагогічний внесок А. М. Богущ, Н. В. Гавриш, Є. О. Фльориної у розробку проблеми розвитку мовлення дітей у художній діяльності.
7. Художнє слово як засіб стимулювання мовленнєвої активності дітей молодшого дошкільного віку.
8. Художньо-естетичне середовище як умова становлення художньо- мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку.
9. Проблема розвитку словесної творчості в дослідженнях вітчизняних педагогів (Л. В. Артемова, А. М. Богущ, Н. В. Гавриш, Н. О. Орланова, Т. Г. Постоян, В. Г. Захарченко, О. С. Ушакова).
10. Роль мовленнєво-творчої діяльності в об'єднанні різних видів дитячої художньої діяльності.
11. Науковий внесок Л. С. Виготського, О. В. Запорожця, Г. С. Костюка, у вивчення теоретичних засад художньої діяльності у розвитку мовлення дітей.
12. Дослідження вчених (О. В. Запорожця, Н. О. Ветлугіної, Н. С. Карпинської та ін.) щодо особливостей сприймання дітьми художніх творів.
13. Розвиток образного мислення, уяви, художньо-естетичних уявлень у процесі художньо-мовленнєвої діяльності.

14. Розвиток загальних і спеціальних художніх здібностей дітей, розвиток креативності у процесі художньо-мовленнєвої діяльності.
15. Художньо-естетичне середовище як умова становлення художньо- мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку.
16. Організовані та неорганізовані форми художньо-мовленнєвої діяльності дітей, їх використання в різних вікових групах.
17. Інтегроване художньо-творче заняття як основна організована форма художньої діяльності у розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Принципи побудови інтегрованих художньо-творчих занять.
18. Літературні та літературно-музичні свята та розваги, їх значення, тематика, види, зміст, методика проведення в різних вікових групах.
19. творів художньої літератури й малих фольклорних жанрів у повсякденному житті, на заняттях з інших розділів програми.
20. Дитячий театр як особливий вид гри в дошкільному віці. С. Ф. Русова, Є. І. Тихеева про значення дитячої театралізованої діяльності в мовленнєвому розвитку дошкільнят.
21. Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку в театралізованій діяльності.
22. Роль гри-драматизації у збагаченні художнього досвіду, розвитку мовлення.
23. Розвиток словесної творчості дітей у процесі образотворчо-мовленнєвої діяльності.
24. Використання літературних творів у процесі художньо-естетичного сприймання творів образотворчого мистецтва.
25. Педагогічні традиції використання синтезу мистецтв у художньому вихованні дошкільників.
26. Музичне мистецтво як ефективний засіб ампліфікації художнього розвитку і мовленнєвої культури дітей дошкільного віку.

9. Методи навчання і прийоми навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж;
- наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- практичні: вправи, моделювання занять, розв'язування проблемних ситуацій.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі. 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально - пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; ділові ігри, вирішення педагогічних ситуацій; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Методи контролю

- Поточне тестування.
- Перевірка завдань самостійної роботи.
- Перевірка індивідуальної роботи.
- Поточний контроль.
- Семестрова форма контролю.

11. Питання до іспиту з курсу

1. Дайте визначення художньо-мовленнєвої діяльності, розкрийте особливості її перебігу в дошкільному віці.
2. Обґрунтуйте своєрідність сучасного підходу до організації художньо-мовленнєвої діяльності.
3. Розкрийте структуру художньо-мовленнєвої діяльності. Дайте характеристику основних компонентів.
4. Поясніть, чому художнє слово є стрижнем в інтеграції різних видів дитячої творчості.
5. Коротко охарактеризуйте види мистецтва, які застосовують в роботі з дошкільниками (театр, література, образотворче мистецтво, музика).
6. Розкрийте роль різних жанрів мистецтва в художньому розвитку дітей дошкільного віку.
7. Обґрунтуйте особливості художньо-естетичного сприймання в дошкільному віці.
8. Дайте характеристику літературних жанрів, які застосовуються в роботі з дітьми.
9. Дайте визначення понять «оцінка», «оцінні дії», «оцінно-етичні судження».
10. Назвіть форми організованого навчання художньо-мовленнєвої діяльності.
11. Яке місце займає книга в житті маленької дитини?
12. Розкрийте функції художньої літератури.
13. Назвіть види занять ознайомлення з художньою літературою та фольклором.
14. Сформулюйте загальну мету занять для ознайомлення з фольклорними творами.
15. Розкрийте послідовність етапів ускладнення змісту роботи на заняттях ознайомлення з фольклорною творчістю.
16. Структура занять з художнього читання та розповідання. Ускладнення в методиці проведення занять в різних вікових групах.
17. Вимоги і принципи щодо вибору літературних творів для дітей.
18. Основні вимоги до змісту бесід за змістом літературної творчості. Етичні бесіди.
19. Організація лексичної роботи на різних видах занять з художньо-мовленнєвої діяльності.
20. Специфіка занять з ознайомлення з поезією.
21. Словесна творчість як компонент художньо-мовленнєвої діяльності.
22. Характеристика методів і прийомів керівництва словесною творчістю дітей.
23. Як навчити дітей розуміти смішне?
24. Жанри сміхової культури народу в роботі з дошкільниками.
25. Розкрийте особливості казки.
26. Охарактеризуйте жанрові особливості казки.
27. Види казок, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного віку.
28. Форми та методичні прийоми роботи з казкою у дошкільному закладі.
29. Розкрийте сутність поняття «театральна-мовленнєва діяльність».
30. Розведіть поняття «театральна-ігрова» та «театральна-мовленнєва діяльність». У чому полягають змістові відмінності кожної?
31. Назвіть види театрів для дошкільнят.
32. Поясніть, чому тіньовий театр доцільно застосовувати не раніше старшого дошкільного віку.
33. Охарактеризуйте види театральна-мовленнєвої діяльності.
34. Розкрийте роль театральних вистав у художньому розвитку дитини.
35. Роль гри-драматизації у збагаченні художнього досвіду дітей, розвитку мовлення.
36. Охарактеризуйте методи і прийоми навчання театралізованої діяльності.
37. Розкрийте особливості методу сюжетоскладання. Як реалізувати розвивальні, навчальні та виховні цілі в процесі театральна-мовленнєвої діяльності?
38. Поясніть особливості керівництва розробкою сценаріїв дітьми?
39. Назвіть види ілюстрацій та прийоми їх показу.
40. Обґрунтуйте чим відрізняється драматизація від інсценування художніх творів?
41. Види інтегрованих занять з пріоритетом мовленнєвих завдань.
42. Види інтегрованих занять з пріоритетом образотворчих завдань.

43. Охарактеризуйте варіанти мовленнєвих завдань, що застосовують в процесі образотворчої діяльності.
44. Розкрийте суть методу «художній коментар», поясніть його позитивні й негативні риси.
45. Назвіть засоби художньої виразності в літературі та образотворчому мистецтві.
46. Розкрийте роль продуктивної художньої діяльності на літературних заняттях.
47. Охарактеризуйте матеріал для художньої творчості, що застосовується на літературних заняттях.
48. Опишіть форми співробітництва дошкільного закладу і родини.
49. Обґрунтуйте, як вік дитини впливає на зміст і форми співпраці педагогів і батьків?
50. Визначте, якою може бути тематика індивідуальних консультацій для батьків з проблем організації художньо-мовленнєвої діяльності дошкільників?
51. Сформулюйте можливі помилки у підході батьків до вибору дитячої книги.
52. Назвіть вимоги до відбору літературних творів для дітей, як би ви пояснили їх батькам.
53. Розкрийте значення свят і розваг в житті дошкільників.
54. Визначте і розкрийте навчально-виховні функції, які реалізуються в ході свят і розваг.
55. Визначте види свят і розваг дошкільному навчальному закладі. Обґрунтуйте методику їх проведення з можливостями дітей певних вікових періодів дошкільного дитинства.
56. Охарактеризуйте етапи підготовки і проведення святкових заходів.
57. Розкрийте ваше розуміння міри дитячої свободи на святі в дошкільному закладі.
58. Обґрунтуйте методику вивчення віршів у дошкільному навчальному закладі.
59. Розкрийте вимоги до підбору творів художньої літератури для дітей.
60. Обґрунтуйте вимоги до ілюстрацій у дитячій книжці.

12. Розподіл балів, які отримують студенти Екзамен

Т 1	Т 2	Т 3	Т4	Т5	Підсумковий контроль	Сума балів
12	12	12	12	12	40	100

Умовні позначення: Т1 – тема 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре

74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабе їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Навчально-методичні посібники у локальній мережі університету.
3. Методичні рекомендації для самостійної роботи.
4. Контрольні завдання для тематичного оцінювання навчальних досягнень студентів.
5. Засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

14. Рекомендована література

Основна

1. Артемова Л. В. Театр і гра. Київ, 2012. 213 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти (державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. Київ, 2021. 37 с.
3. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика.: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах. Київ. 2015.704 с.

4. Богуш А. М., Гавриш Н. В., Саприкіна О. В. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Київ, 2009. 408 с.
5. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років. - Київ, 2010. 374 с.
6. Богуш А. М., Шиліна Н. Є. Мовленнєва готовність старших дошкільників до навчання у школі. Одеса, 2003. 336 с.
7. Богуш А. М. Педагогічні виміри Василя Сухомлинського у сучасному освітньому просторі (до 100-ччя з дня народження). Кам'янець-Подільський, 2018. 392 с.
8. Богуш А. М. Педагогічна спадщина К. Д. Ушинського у сучасному вимірі. Київ, 2017. 344 с.
9. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. Київ, 2016. 304 с.
10. Богуш А. М., Орланова Н. П., Зеленко Н. І, Лихолетова В. К. Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі. Київ, 2015. 414 с.
11. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: теорія і практика. Київ, 2013. 704 с.
12. Богуш А. М., Руденко Ю. А. Збагачення словника дошкільників експресивною лексикою народних казок. 2005, 254 с.
13. Богуш А., Попова І. Розвиток образного мовлення дітей старшого дошкільного віку засобами поетичного гумору. Київ, 2014. 200 с.
14. Борова В. Є. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку: навч. посіб. для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації для підготовки до практичних і лабораторних занять. Рівне, 2020, 64 с.
15. Гавриш Н. Впроваджуємо Базовий компонент дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2021. № 3.
16. Гавриш Н. В. Художнє слово і дитяче мовлення: методичний посібник для вихователів. Донецьк, 2009. 234 с.
17. Ладивір С. Жити і діяти з дитиною. Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості. *Дошкільне виховання*. 2013. № 10.
18. Освітній напрям «Мовлення дитини» . Витяг із Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція). *Дошкільне виховання*. 2021. № 3.
19. Пасічник А. В. Торкнутися струн дитячої душі. *Дошкільне виховання*. 2012. № 8. С. 7-10.
21. Товкач І. Є. Любов до книги плекаємо з малку. *Дошкільне виховання*. 2012. № 11. С. 11-13.
22. Трифонова О. С. Формування мовленнєвої особистості дітей старшого дошкільного віку. Одеса, 2012, 467 с.
23. Трифонова О. С. Компетентнісний підхід до формування мовно-мовленнєвої особистості дітей старшого дошкільного віку. Одеса, 2012. 203 с.

Додаткова

1. Беленька Г. Особистість випускника дитсадка: базові якості. *Дошкільне виховання*. 2015. № 7. С. 11–15.
2. Богуш А. М. Теоретичні засади художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку. Педагогіка і психологія. 2015. №3. С. 112-121.
3. Бондар Л. Пізнаємо літери через казку й ліплення. *Дошкільне виховання*. 2012. № 11. С. 28 – 29.
4. Борова В. Є. Театралізована діяльність як засіб виховання soft skills у процесі коригування звукової культури мовлення дітей старшого дошкільного віку. Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти» (22–23 квітня 2021 р.) / за ред. О. А. Голюк; Вінницький державний педагогічний університет імені Валентини Волошиної. – Вінниця, 2021. – Вип. 10. С. 443 – 445.

5. Водолага Н. В. Театральна абетка. Донецьк, 2014. 207 с.
6. Виготский Л. С. Уява і творчість в дитячому віці: Психолог. Очерк: Книга для учителя. Київ, 2015. 94 с.
7. Гавриш Н. В. Розвиток мовленнєвотворчої діяльності в дошкільному віці. Донецьк, 2001. 218 с.
8. Деркач О. До школи – з радістю та інтересом, або Казка на допомогу вихователю. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2014. № 4. С. 38 – 47.
9. Джемуга Г. Хай звучить рідне слово! (Розвага для дошкільників старшої вікової групи). *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2015. № 12. С. 50 – 54.
10. Євдокимова Н. Осінь проводжаємо, зиму зустрічаємо. Тематичне заняття з розвитку мовлення (граматика) для старших дошкільнят. *Дошкільне виховання*. 2015. № 11. С. 29–31.
11. Жеребцова Е. С. Формування комунікативної компетенції дітей дошкільного віку: методи інтерактивної взаємодії. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2014. № 2. С. 4 –9.
12. Іваненко О. А. Методика діагностування сформованості здатності дітей дошкільного віку до художньо-творчої самореалізації на музичних заняттях в школах мистецтв. *Вісник Інституту розвитку дитини*. Київ, 2013. Вип. 27, С.123 –128.
13. Іваненко О. А. Методика формування здатності до художньо-творчої самореалізації дітей дошкільного віку до художньо-творчої самореалізації на музичних заняттях в школах мистецтв. *Вісник Інституту розвитку дитини*. Київ, 2014. Вип. 28. С. 64 – 71.
14. Калмикова Л. О. Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку. Київ, 2017. 304 с.
15. Кузьменко В. Як підготовлений наш випускник? Моніторинг індивідуальних навчальних досягнень старших дошкільнят. *Дошкільне виховання*. 2015. № 5. С. 2 –7.
16. Логвинчук С. Мовленнєва компетенція – засобами гри (ефективний досвід) *Дошкільне виховання*. 2016. № 2. С.11 – 15.
17. Луценко І. Дошкільна освіта і глобалізація (пріоритетні напрями виховання дошкільнят. *Дошкільне виховання*. 2016. № 3. С. 2 – 5.
18. Майданюк А. З книгою жити – з добром дружити. Проект освітньої роботи зі старшими дошкільнятами. *Дошкільне виховання*. 2012. № 11. С. 20 – 24.
19. Мовленнєва робота з дошкільниками. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 3. С. 43.
20. Третяк А. Знайомтеся: персонажі сучасних дитячих книжок. *Дошкільне виховання*. 2019. № 6.
21. Тристан А. Читаймо разом! З досвіду популяризації книжки в дитячому садку. *Дошкільне виховання*. 2019. № 5.
22. Як навчити дітей розповідати. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2016. № 3. С. 42.

15. Інформаційні ресурси

- 1.Віртуальні бібліотеки, е-каталоги та довідники е-ресурсів.- http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_virtual_libraries/.
- 2.Державні бібліотеки України та інших країн. - http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_state_libraries/.
- 3.Електронні журнали:Методична скарбничка вихователя:
https://shop.mcfr.ua/catalog/osvita/msv/?utm_source=pedrada.com.ua&utm_medium=refer&utm_campaign=about
- 4.Організаційно-розпорядча документація дошкільного навчального закладу.
URL:https://shop.mcfr.ua/catalog/osvita/organizatsiyno-rozporjadcha-dokumentatsiya-dnz/#desc?utm_medium=refer&utm_source=pedrada.com.ua/&utm_campaign=about
4. Матеріали міністерства освіти і науки України (<https://mon.gov.ua/ua>)
5. Освітні ресурси:
  - Освітній портал "Освіта.UA". <http://osvita.ua/>
  - Педрода. Портал освітян України. <https://www.pedrada.com.ua/>
  - Освітній портал " Педагогічна преса". <https://pedpresa.ua/>

Портал громадських експертів "Освітня політика". <http://education-ua.org/ua/>

Гіпермаркет знань. <http://school.xvatit.com/>

Класна Оцінка - безкоштовна інформаційна система для шкіл, дитячих садків та інших організацій <https://klasnaocinka.com.ua/>

«Освітній портал» - все про освіту України. <http://www.osvita.org.ua/>

Українська педагогіка – сайт про новини в освіті в Україні та за кордоном. <http://ukped.com/>

Портал сучасних педагогічних ресурсів. <https://znannya.info/mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/programy.html...>

umka2007.at.ua/load/metodichna_robota/movlennevij_rozvitok...

doshkolenok.kiev.ua/rechevoe-razvitie/184-rozvutok-movvlen.

ditu.com.ua/ditu/2439-rozvitok-movlennya-dtey-doshklnogo-v...

www.pedrada.com.ua/article/59-qqq-14-m8-06-08-2014-formumo